

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Slav Tatiana,
reprezentată de avocatul Cazmalî Vladimir,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice împotriva Tatianeii Slav cu
privire la obligarea de a restitui instrumentul muzical și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat

*(Dosarul nr. 2r-458/24
NR. PIGD 2-16003040-01-2r-18112024)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a justificat imposibilitatea de a prezenta apelul în interiorul termenului de 30 zile prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă

Judecătoria Comrat, sediul Central – jud. V. Hrapacov
Curtea de Apel Comrat – jud. A. Mironov, D. Fujenco, Șt. Starciuc,

5 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Slav Tatiana, reprezentată de avocatul Cozmalî Vladimir,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 28 iunie 2016, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiana Iliia Slav cu privire la obligarea de a restitui instrumentul muzical ALT-VIOALA nr.441, anul 1976, precum și încasarea cheltuielilor judiciare suportate. (f.d. 1-2)

2. La 9 noiembrie 2017 Judecătoria Comrat, sediul Central a emis hotărârea prin care s-a admis acțiunea. S-a obligat Slav Tatiana să restituie Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice instrumentul muzical ALT-VIOALA nr.441, anul 1976, primit în baza contractului cu privire la răspunderea materială din 20 martie 2007 și a scrisorii de garanție din 20 martie 2007. S-a încasat de la Slav Tatiana în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice suma de 270 de lei în scopul compensării cheltuielilor judiciare suportate la achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în instanța de judecată. (f.d. 51-52)

3. La 8 iulie 2024, Slav Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea apelului în termenul de declarare a acestuia și casarea hotărârii primei instanțe. (f.d. 67-72)

4. Prin încheierea din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Slav Tatiana și s-a restituit cererea de apel, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

5. La 7 noiembrie 2024, Slav Tatiana, reprezentată de avocatul Cazmalî Vladimir, a declarat recurs împotriva încheierii din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

6. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a făcut trimitere în încheierea contestată în special la faptul că Slav Tatiana nu a depus o cerere de repunere în termen a cererii de apel în cel mult 30 de zile după ce a aflat la data de 30 mai 2024 despre hotărârea instanței de fond, prin care să argumenteze necesitatea repunerii în termen, menționând că era obligată să se intereseze de proces, inclusiv prin studierea portalului web al instanței.

7. De asemenea, a susținut recurentul că, instanța de apel nu a ținut cont de principalul argument al recurentului/apelantului indicat în cererea de apel, și anume că a aflat de hotărârea din 9 noiembrie 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Central, la data de 30 mai 2024, prin intermediul executorului judecătoresc, care la înștiințat pe recurent despre existența unei datorii emise în baza titlului executoriu, dar nu a ținut cont că nu a făcut cunoștință cu conținutul acesteia ca să poată decide asupra poziției de contestare/necontestare a acesteia .

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cererea de apel se indică:
d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

11. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

12. Art. 369 alin. (1) lit. b), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:
b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;
(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

13. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

14. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

15. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

16. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 10 și a depus recursul în termen, or, potrivit materialelor cauzei reprezentantul recurenteii a făcut cunoștință cu încheierea la data de 23 octombrie 2024 (f.d.102), astfel cererea de recurs depusă la 07 noiembrie 2024, se consideră a fi depusă în termen.

18. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

19. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe, emis de către Judecătoria Comrat, sediul Central, a fost pronunțat la 9 noiembrie 2017 (f. d. 52).

20. La data de 8 iulie 2024, Slav Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea apelului în termenul de declarare a acestuia și casarea hotărârii primei instanțe (f.d. 67-72).

21. Prin încheierea din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Slav Tatiana și s-a restituit cererea de apel, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă (f.d. 90-93).

22. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că, apelanta nu a justificat imposibilitatea acesteia de a prezenta apelul în interiorul termenului de 30 zile prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă. Or, deși a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, aceasta nu a indicat motive întemeiate și respectiv nu a anexat probe corespunzătoare, care ar dovedi imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen.

23. Totodată, instanța de apel a remarcat faptul că termenul de depunere a cererii cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului nu poate fi calculat începând cu 7 iunie 2024 de la data primirii copiei de pe hotărârea Judecătoria Comrat din 9 noiembrie 2017 de către pârâta Tatiana Slav, deoarece din prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova rezultă că „repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură”. În acest caz, pârâta Tatiana Slav a aflat despre hotărârea Judecătoria Comrat din 9 noiembrie 2017, potrivit conținutului cererii de apel și a avizului poștal de la executorul judecătoresc, la 30 mai 2024 (f.d. 87).

24. Respectiv, potrivit prevederilor art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, pârâta Tatiana Slav ar fi putut să se adreseze cu cererea cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului până la 1 iulie 2024, deoarece 29 și 30 iunie 2024 erau zile libere.

25. Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Comrat cu privire la respingerea cererii de repunere în termen a apelului depusă de Slav Tatiana și restituirea cererii de apel, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

26. Completul de judecată observă că apelul a fost depus de către Slav Tatiana peste termenul legal de atac, cu solicitarea de repunere în termen a apelului, însă fără prezentarea probelor întru confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal. Or, repunerea în termenul de atac se face

de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din Cod de procedură civilă, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar la cererea persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

27. Prin urmare, Slav Tatiana, contestând hotărârea primei instanțe peste termenul legal de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, trebuia să depună diligență și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță. Or, depunerea unei cereri de repunere în termen a apelului, fără a anexa careva acte confirmative prin care să argumenteze necesitatea repunerii în termen a cererii de apel, nu corespunde art. 116 din Cod de procedură civilă, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar la cererea persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

28. Subsecvent, nu poate fi reținut argumentul invocat de Slav Tatiana, precum că instanța de apel nu a ținut cont că termenul de depunere a cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului urma a fi calculat începând cu 7 iunie 2024, de la data primirii copiei de pe hotărârea Judecătorei Comrat din 9 noiembrie 2017 de către pârâta Tatiana Slav, deoarece din prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova rezultă că „repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură”. În acest caz, Tatiana Slav a aflat despre hotărârea Judecătorei Comrat din 9 noiembrie 2017, potrivit conținutului cererii de apel și a avizului poștal de la executorul judecătoresc, la 30 mai 2024 (f.d. 87).

29. Mai mult, instanța de recurs reține că, cererea de apel cu solicitarea privind repunerea în termen a apelului împotriva hotărârii Judecătorei Comrat din 9 noiembrie 2017 a fost depusă doar la 8 iulie 2024, adică cu depășirea termenului prevăzut de art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

30. Este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

31. Drept urmare, faptul că destinatarul nu a solicitat ridicarea de la Oficiul Poștal a corespondenței, nu poate fi imputată instanței de apel ca necomunicare.

32. Respectiv, dincolo de faptul că nu a reclamat corespondența trimisă de Judecătoria Comrat, sediul Central, (f.d. 56-57) Slav Tatiana a fost citată public pentru ședința de judecată din 27 aprilie 2017, ora 08:15 (f.d.41).

33. La fel, Colegiul reține că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Cod de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

34. Prin urmare, recurenta Slav Tatiana, reprezentată de avocatul Cazmalî Vladimir, nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în interiorul termenului legal.

35. La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

36. Ține de menționat, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

37. Completul notează că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate. Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

38. În circumstanțele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat.

39. În conjunctura enunțată și având în vedere că încheierea din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

40. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Slav Tatiana, reprezentată de avocatul Cazmalî Vladimir.

Menține încheierea din 8 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice împotriva Tatiane Slav cu privire la obligarea de a restitui instrumentul muzical și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc